

tudja-e keresni kenyerét. Mindenütt, az egész országban, Mikszáth nevét emlegették, de sehol sem örültek úgy, mint Szegeden, az ő szava szerint: *második szülőföldjén*. Mikor barátai magasztalták és sikerét emlegették, legyintett a kezével:

Ugyan hagyjátok! A sajtó — az ő dícséretével — rám bocsátotta hitelezőimet.

Aztán megint a fővárosba került. Mikor Törös Kálmán, lapjának politikai karcolatírója megbetegedett, kiadója a mindenre felhasználható Mikszáth Kálmánt küldte a képviselőházba. Mikszáth nem ment be a képviselőházba, de azért cikkét páratlan sikerrel írta meg. Mikor aztán másnap a kiadója Antal Károlyval bevezettette Mikszáthot a Házba, Mikszáth gyermekes örömmel és meg hatottsággal nézte az eleven minisztereket és a képviselőket, a „kik az országot a kezükben tartják.” Ettől a perctől kezdve Mikszáth a parlamentről nap-nap után írt, iskolát te-

remtett és az ő utolérhetetlen humorával mindenfelé megkedveltette a politikai karcolatokat.

Rubinyi Mózes dr. bőven beszélt Mikszáth munkáiról, gyűjteményes kötetéről, kiemelte „Almanach”-ját, amelyet 1910-ig szerkesztett s ebben évről-évre mintegy kiszámított tervvel mutatta be írói fejlődését.

Mikszáth, a ragyogó talentumu író, amelyen játszva, könnyedén írta dolgait, oly nehezen talált témáinak címet. Sokszor napokig gondolkodott egy-egy jó címen. Mikor negyvenéves jubileumát ünnepelték, találóan e szavakkal jellemezte munkásságát:

— Nem igaz, hogy negyven évig dolgoztam, én csak mulattam negyven esztendeig.

Nyomában a gonosztevőknek

(Tudják, kik voltak a tettesek. — Nem hazai románok! — Bugarszky Katalin titokzatos szerepe. — Eltemették az áldozatokat.)

(Saját tudósítónktól.) Mialatt a debreceni rendőrség a budapesti államrendőrség kiküldöttjeivel karöltve nyomozta Bugarszky Katalint, akinek a szerepét nem látta tisztázottnak, s aki a gyilkosság idejében váratlanul megjelent Debrecenben, azalatt Csernovitzról az éjszaka távirat érkezett, melyben a csernovitzi rendőrség közölte a debreceni rendőrfőkapitánnyal, hogy a *tettesek kilétét az ottani rendőrség a legkörülményesebben megállapította*.

Az első jelentés is úgy szólt, hogy a *bűncselekményt egy román artista és egy román kereskedő követte el*. Ma reggel aztán Csernovitzból részletes jelentés jött Debrecenbe, melyben a csernovitzi rendőrség közli, hogy *Mandaseszku Szilvio román artista és Avram Tódor, román kereskedő Jásziból február 19-én oda megérkezett, az Imperial-szállóban vett lakást, minden idejüket együtt töltötték, sétakocsizást tettek a városban s február 20-án délben az egyik, névszerint Mandaseszku a husz kilogrammos és ötszázgrammos csomagot föladta Miklóssy debreceni püspök nevére és azonkívül azt a száz koronát is, amelyről a nyomozás során annyiszor történt említés.*

A két ember, miután a csomagot föladta, vasutra ült és elutazott. *Azóta már rég nem tal vannak a román határon.*

BUGARSZKY KATALIN.

A debreceni rendőrség eközben Hajdusoboszlón nyomozott Bugarszky Katalin után, akinek József nevű fia van ott dajkaságban. Házkutatást tartottak annál az asszonynál, ahol a fiu el van helyezve, majd kihallgatták a tíz esztendőes gyereket is, aki azt vallotta, hogy *édesanyjával vasárnap, a merénylet előtt való dénap Debrecenben járt s a püspöknél volt kihallgatáson*. Ebből a nyomból a rendőrség arra következtetett, hogy Bugarszky Katalin *esetleg személyes természetű okok* inspirálták a merényletre. Ebben az irányban természetesen azonnal megkezdtek a további nyomozást.

A rendőrség egy jeltől azt következtette, hogy Bugarszky Katalin a püspöknél *özvegy Winklerné* néven jelentkezett és ilyen néven kért kihallgatást. Erre vonatkozóan kihallgatták a megsebesült Kriskó püspöki tollnő, ő azonban kijelentette, hogy ilyen nevű püspöknél, ő legalább is nem emlékszik rá. Neki kötelessége megtenni a püspöknél a bejelentett látogatások bejegyzését. Azonban ő ismételt megerősítette, hogy ilyen nevű

nő egyáltalában nem volt a püspöknél, tehát ez a föltevés hamis. Bugarszky Katalin Babota Jánosné társaságában járt Debrecenben ugyanazzal az asszonnyal, kinél a gyermeke el van helyezve. Az a házkutatás azonban, amit a budapesti államrendőrség ennél az asszonynál végzett, egyáltalában nem járt eredménnyel.

A rendőrség mindamellett nem látja tisztázottnak Bugarszky Katalin szerepét ebben az ügyben. A dátumok ugyanis összeesnek és *nem lehetetlen, hogy Bugarszky Katalin bűntársa annak a két oláh embernek, aki már elmenekült Romániába.*

A CSERNOVITZI EREDMÉNY.

A csernovitzi rendőrség megállapította ugyanis, hogy az a két román ember, amennyiben azt eddig a rendőrségnek sikerült kinyomozni, összeköttetést tartott fönn egy artistanővel s ez az artistanő az eddigi nyomok szerint nem lehet más, mint Bugarszky Katalin, aki állandóan Kiebben tartózkodik.

Bugarszky Katalin letartóztatását a rendőrség már elrendelte, hogy azonban ezt a rendeletet foganatosítani lehet-e, az nagy kérdés, mivel az artistanő már február 23-án elutazott Kiev felé és *valószínű, hogy már átlépte az orosz határt*. Ha ez megtörtént volna, nagyon kétséges, hogy az orosz hatóságok kiadják-e vagy sem.

Ugyanez az eset áll fönn a két oláh emberre vonatkozóan, akiknek a büntetőjogi üldözéséről természetesen gondoskodni fognak. Azonban, hogy ennek is lesz-e fogamatja, nem lehet tudni.

A rendőrségnek természetesen még mindig van szerepe ebben a szomorú emlékü ügyben. Most ugyanis az a föladata, hogy kinyomozza azokat a köröket, amelyekkel a két merénylet összeköttetésben állott s hogy kibogozza, kik inspirálták őket erre a borzalmasan embertelen cselekedetre, *mert föltehető, hogy nem a saját egyéni iniciatívájukból cselekedtek, hanem esetleg egész társaság vagy egész szövetség áll mögöttük.*

A LEGUJABB EREDMÉNY.

A nyomozás most már, amennyiben a merénylet politikai vonatkozásait kutatják, *Budapesten koncentrálódik* s most már innen fognak megindulni a nyomozás további szálai.

Nagy Károly detektívönök a csernovitzi rendőrség telefonos jelentésére ma korán reggel Csernovitzba utazott, ahová este megérkezett. Ezzel most már véget ért a debreceni rendőrség szerepe is ebben a szomorú ügyben s az egésznek a súlypontja áthelyeződött más hatóságok hatáskörébe. A legújabb jelentéseket ezentul *Csernovitzból kell várni*, ahol minden valószínűség szerint több olyan nyomot fognak találni, amelyek a két embernek a bűntársaira is rá fogják vezetni a kutató hatóságot.

Debrecenben ma este jelentkezett a rendőrségnél vallomástételre *Ottó Kornél* kereskedő és elmondotta, hogy a két román ember: *Mandaseszku és Avram, január 9-ig Debrecenben időztek és fölkeresték* őt is, hogy tolmácsuk legyen. Többek közt egy divatáru kereskedőhöz is elmentek vele, majd föl hívták a Kroner-szállodába, ahol megszálltak és kikérdezték a debreceni viszonyok felől, többek közt arra vonatkozólag is, vajon hol lakik *Miklóssy* görög-katholikus püspök. Ottó leírása teljesen ráillik a két titokzatos románra.

A TEMETÉS.

Debrecenben ma temették el az áldozatokat. A Szent Anna-utca végén a görög-katholikus templom előtt lévő teret ma már korán reggel sűrű tömegben lepte el a közönség. A térre szolgáló utcákon szakadatlanul hömpölygött a nép, egymásután érkeztek az egyházi hatóságok, testületek, iskolák, városok, vármegyék küldöttségei a templomhoz. A rend föntartására nagy intézkedéseket tettek, mivel legalább tizenkét-ezer ember szorongott a térségen. Eljöttek a temetésre Hajdu-, Szabolcs-, Szatmárvármegyék görög-katholikus községeiből néhány százan. A templom nem volt képes befogadni a rengeteg embert, oda tehát csak belépőjeggyel lehetett bejutni.

A szertartás kilenc órakor kezdődött. *Miklóssy* István görög-katholikus püspököt, mikor a templomhoz közeledett, a templom kapujában a papság fogadta. A püspök, miután a főoltár elé vonult, megáldotta püspöki gyászuhrát, akkor magára öltötte s rövid ima után leült a trónusra.

A gyászmisét *Ruttkay* Gyula nyíregyházi főesperes kezdte meg, *Taploneczay* György ujfehértói esperes és *Szabó* Mihály békényi esperes-lelkész segédletével. Az evangélium után *Papp* János bősörményi lelkész mondott szentbeszédet s ekkor megkezdődött a görög-katholikus szertartásu temetés. *A három koporsót* a templomból kivitték a templom előtt lévő terraszra. Ez az intézkedés azért történt, hogy a temetés impozáns méreteit a templom előtt telongó ezernyi közönség is megsejmelhesse.

A templom terraszán három fekete leppellel leborított emelvényre állították föl a koporsókat. A középen *Jaczkovics* vikárius koporsója volt, balról *Csatth* Sándor doktoré, jobbról pedig a *Szlepkovics* püspöki titkáráé állították föl. *Gró* Ferenc római-katholikus prépost celebrálása után *Miklóssy* István püspök beszentelte a halottakat, majd a református kollégium énekkara megindító gyászdalokat énekelt. A kálvinista kántus éneke után *Jaczkovics* koporsóját visszavitték a templomba, ahonnan Hajdudorogra szállítják. *Szlepkovics és Csatth* Sándor holttestével pedig megindult a menet a római-katholikus temető felé, hol a koporsókat újra beszentelték s a halottakat eltemették.

A POKOLGÉP A MOZGÓPOSTÁN.

Érdekes és megrázó epizód derült ki ma a pokolgépes csomag történetéről. A Csernovitzban feladott csomag *Csapon* át érkezett Debrecenbe. *Vedres* Istvánnak hívják azt a mozgópostást, aki a csapi állomáson átvette a csomagot. Ez a Vedres ma a következőket mondta el:

— Tegnap késő este érkeztem meg Füzesabonyba. Egész nap uton voltam és így semmit sem tudtam a szerencsétlenségről. Mikor megérkeztem az állomásra, a forgalmi tiszt ur ezzel fogadott:

— *No ugyan szép csomagot hozott maga tegnapelőtt. Az a csomag felrobbantotta tegnap a debreceni iparkamarát!*

— Majd meghaltam az ijedelemtől, mikor ezt meghallottam. Szombaton este há-